

2. Грицапов А.А. Новейший философский словарь. – Минск, 1998. – 896с.
3. Губекний Е.Ф. и друг. Философский энциклопедический словарь. – М., 1999. – 576с.
4. Буржуазная философская антропология XX века. – М., 1986. – 296с.
5. Гуревич П.С. Гуманизм как проблема и как срьесь. // Свободная мысль. – 1995. - №5. - С.55-65.
6. Проблема человека в западной философии. (Сборник переводов).- М., 1988. - 552с.
7. Сартр Ж.П. Экзистенциализм — это гуманизм. // Сумерки богов. – М., 1990. – 398с.
8. Зайченко І.В. Педагогіка. – Чернівці, 2003. - 528с.
9. Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К., 1997. – 376с.
10. Балл Г. Гуманізація освіти в контексті сучасності. // Освіта і управління. – 1999. - №3. – С.21-34.
11. Гергель О. Учителя будуть навчати, але по-новому. // Освіта України. - №10-11. – 7 березня 2001р. - С.8.

Партнерство вищого навчального закладу та школи як стратегічний напрямок розвитку сучасної освіти

Курмакова І.М., Мехед О.Б.

Державна політика розвитку шкільної освіти передбачає диференціацію навчання, створення оптимальних умов для груп учнів з різними пізнавальними інтересами, нахилами та здібностями до навчання. У старшій ланці загальноосвітньої школи ця політика реалізується впровадженням профільного навчання [1, 2]. Обираючи профіль навчання, учні старших класів фактично обирають спрямованість майбутньої професії. Досвід співпраці вищих навчальних закладів (ВНЗ) та школи з метою створення сприятливих умов для розвитку здібностей і нахилів учнів до хімії набуває все більшої актуальності в наш час [3].

Співпраця з загальноосвітніми закладами є стратегічним напрямком розвитку вищої освіти. Взаємодія школи та ВНЗ при цьому забезпечує:

- реальну диференціацію навчання;
- якісну підготовку майбутніх професійно спрямованих абітурієнтів;

- безперервну освіту.

Прикладом партнерства Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка (ЧДПУ імені Т.Г.Шевченка) та ліцею №15 м. Чернігова є навчально-науково-виробничий комплекс „Синтез” (ННВК „Синтез”). Його було створено у 2002/2003 навчальному році за ініціативою викладачів кафедри хімії з метою забезпечення профорієнтаційної роботи серед школярів, спрямованої на вибір учительської професії та підготовку конкурентноздатних абітурієнтів для хіміко-біологічного факультету. Створення комплексу затверджено наказом № 123 МОНУ від 03.03.2003р.

ННВК „Синтез” є добровільним об'єднанням, яке дозволяє ефективно використовувати науково-педагогічні кадри, навчально-лабораторну базу, спільно проводити науково-дослідні роботи, апробацію результатів педагогічних досліджень, розробку якісного навчально-методичного забезпечення тощо.

Крім того, ННВК „Синтез” вирішує :

- організацію і науково-методичне керівництво педагогічною практикою студентів ЧДПУ у школі;
- використання ліцею № 15 як бази для проведення експерименту при підготовці курсових та дипломних робіт з психолого-педагогічної та методичної проблематики;
- вивчення й узагальнення передового педагогічного досвіду вчителів ліцею.

Для ефективної роботи комплексу щорічно складається план проведення занять, який затверджується на засіданні кафедри хімії; розробляється та поновлюється методичне забезпечення проведення занять (тексти перевірочних контрольних робіт, методичні розробки для самостійної роботи учнів); ведеться журнал обліку занять; проводиться обговорювання на засіданнях кафедри організації роботи та її ефективності.

На першому етапі роботи комплексу у 2002/03 навчальному році заняття проводили 7 викладачів кафедри, з них 4 кандидати наук, доценти. Для учнів 11 класу було проведено 27 занять (54 години), з них 21 лекція, 3 контрольні роботи. Для учнів 10 класу - 25 занять (50 годин), з них 21 лекція і 4 контрольні роботи.

У 2004/05 навчальному році було застосовано лекційно-консультативну систему, що дозволило створити особливу атмосферу спілкування, засновану на засадах співробітництва з

учнями та сприяння принципу розвиваючого навчання завдяки постійному стимулюванню й розвитку пізнавального інтересу, створенню оптимальних умов для самостійної роботи з метою поглибленого вивчення хімії, формуванню навичок роботи з науковою літературою, здійсненню чіткої системи контролю знань, умінь і навичок учнів.

Програма занять з хімії у ННВК „Синтез” максимально наближена до програми загальноосвітньої середньої школи. Навчання (2 години на тиждень) побудовано за лінійним принципом, його метою є формування в учнів елементів наукового світогляду, засвоєння провідних ідей, понять та законів хімії, знайомство з методами наукового дослідження, сприяння інтелектуальному розвитку, вихованню гуманістичних поглядів. Засвоєння програми гарантує свідоме користування учнями набутими теоретичними знаннями та практичними навичками.

При проведенні навчальних занять матеріал подається блоками. Головна мета лекцій – аналіз законів, теорій, що лежать в основі явищ, які вивчаються у даній темі, а також пояснення методики застосування цих знань для розв'язання задач. Цей принцип дає можливість охопити проблему в цілому, пізнати причинно-наслідкові зв'язки та вивільнити час для самостійної роботи і консультацій. Навчання на максимальному рівні складності забезпечує використання індивідуальних можливостей учня і досягається диференціюванням домашніх завдань, які виконуються під час консультацій та на семінарських заняттях.

Заняття-консультація проводиться після кожної лекції з метою організації допомоги учням, удосконалення навичок розв'язування задач, надання рекомендацій по підготовці до контрольних робіт, розширення індивідуального контакту викладача з учнями.

Ефективність навчання визначається шляхом систематичного проведення контролю знань учнів. Для перевірки засвоєння матеріалу певної теми викладачами розробляються завдання різних рівнів складності: від завдань репродуктивного характеру до творчих завдань, які включають у себе проблемні питання, мають пошукову направленість, вимагають від школярів вміння аналізувати, порівнювати факти, самостійно робити та формулювати висновки. Кожен учень отримує індивідуальну картку-варіант із завданням трьох рівнів складності.

У 2004-2005 н.р. роботу ННВК „Синтез” забезпечували 10 викладачів кафедри, з них 4 кандидати наук, доценти. Для учнів 10 класу було проведено 28 занять (56 годин), з них 11 лекцій, 12 консультацій і 5 контрольних робіт. Для учнів 11 класу було проведено 30 занять (60 години), з них 11 лекцій, 12 консультацій, 7 контрольних робіт. Середній відсоток виконання контрольних робіт учнями 11 класу у межах 54% - 67%. Результати роботи наведено в таблиці.

Таблиця
Результативність роботи ННВК “СИНТЕЗ”

Кількість учнів	2002-2003	2003-2004	2004-2005
	н.р.	н.р.	н.р.
Навчались у 10 класі	8	15	9
Навчались у 11 класі	2	10	5
Подали документи до ЧДПУ	2	6	5
Рекомендовано до вступу за співбесідою	2	2	2
Навчаються на факультеті	2	3	5

Працюючи над удосконаленням підготовки майбутніх учителів, першочергова увага зосереджується на оновленні змісту та організаційних форм навчання з методики хімії. Вивчення та узагальнення передового досвіду вчителів ліцею №15 привело до оптимальної координації зусиль викладачів хіміко-біологічного факультету університету, ліцею та студентів. Проведення педагогічного експерименту при підготовці курсових та дипломних робіт на базі ліцею №15 дозволяє студентам глибше ознайомитись із педагогічним досвідом кращих учителів. У результаті студенти-випускники не лише володіють сумою академічних знань, а й готові до творчої праці в школі.

Таким чином, комплекс „Синтез” забезпечує спільну діяльність ЧДПУ ім.Т.Г.Шевченка та ліцею №15 м. Чернігова щодо реалізації Закону України „Про освіту”, „Про загальну середню освіту”, положень Національної доктрини розвитку освіти, цільової державної програми „Вчитель”. Комплекс дозволяє реально впроваджувати систему ступеневої підготовки фахівців за наскрізними навчальними планами та програмами, ефективно використовувати науково-

педагогічні кадри, навчально-лабораторну та виробничу бази, соціальну інфраструктуру, здійснювати організацію підвищення кваліфікації вчителів школи, спільне проведення науково-дослідних робіт, апробацію та використання результатів наукових досліджень, розробку навчально-методичного забезпечення тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бібік Н. Бурда М. Профільна школа: проблеми науково-методичного супроводження // Біологія і хімія в школі. – 2004. – №6. – С.6
2. Концепція профільного навчання у старшій школі // Інформ. зб. М-ва освіти і науки України – 2003. – №24. – С.3-15
3. Тимофеева В.Р., Затицьківа П.М. Досвід та перспективи партнерства школи і ВНЗ у профільному навчанні // Педагогічні науки. Стан та перспективи шкільної хімічної освіти: Збірник наукових праць. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка – 2005. – С.169-174

Дистанційне навчання: за і проти

Давиденко А.А.

*Посредственный учитель излагает,
хороший учитель объясняет,
выдающийся учитель показывает,
Великий учитель вдохновляет.
Уильям Артур Уорд*

Відомо, що деякі люди виявляють певну обережність, навіть, боязливість у висловлюванні та відстоюванні власних думок. Ця теза, звичайно, справедлива у тих випадках, коли людина здатна до формування власних поглядів на відповідні явища або процеси. Якщо це не так, то вона працює на рівні виконавця, не вносячи, навіть, пропозицій, які б оптимізували реалізацію чужих ідей. Так безпечніше. У випадку провалу заходу завжди можна знайти винуватця... як знизу, так і зверху. Коли ж чужа ідея спрацює, можна „примазатись” до активного її втілення в життя, привертаючи до себе увагу оточуючих галасливою метушливою, яка насправді є не чим іншим як ІБД (імітацією бурхливої діяльності).

Це має відношення до всіх галузей людської діяльності, серед яких є її наша – освітянська. Утім, якщо б це мало місце у